

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Сергєєнко О.М.

01 вересня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В5 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво естради»
Статус дисципліни	Вибіркова

Київ – 2025 р.

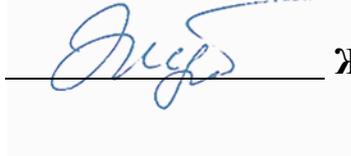
Робоча програма навчальної дисципліни «Академічна доброчесність молодих науковців» для здобувачів вищої освіти галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки», спеціальності В5 «Музичне мистецтво», кафедра Музичне мистецтво естради, Інструментальне виконавство зв видами, Спів

Розробник: **Дідук І.А.** - кандидат психологічних наук, викладач вищої кваліфікаційної категорії.

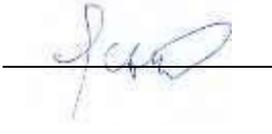
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
«Мистецтво співу»
Протокол №1 від 27 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри **Кочерга А.І.**

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
«Музичне мистецтво естради»
Протокол № 1 від 30 серпня 2025 р.

Завідувачка кафедрою **Ж.Л. Карпенко-Боднарук**

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
«Інструментальне виконавство» (за видами)
Протокол № 1 від 01 вересня 2024 р.

Завідувач кафедри **Ясько О.А.**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма Навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 3	Рік підготовки: 1-й	
Загальна кількість годин - 90	90	90
Кількість модулів - 2	Семестр: 2-й	
Тижневих годин для денної форми навчання:	2-й	2-й
аудиторних - 32	Лекції:	
самостійної роботи здобувача – 58	30	8
для заочної форми навчання:	Практичні (семінарські):	
аудиторних – 8	2	
самостійної роботи – 82	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю:	Самостійна робота:	
диференційний залік (тестовий контроль)	58	82

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.

Навчальна дисципліна «**«Академічна доброчесність молодих науковців»**» посідає важливе місце в структурі підготовки спеціаліста. Вона належить до вибіркових дисциплін загальної підготовки, пов'язаних із формуванням академічної культури здобувача вищої освіти, яка базується на принципах чесності, справедливості, довіри та взаємоповаги та нетолерантного ставлення до проявів академічного шахрайства.

Академічна доброчесність визначає можливість сталого розвитку академічної освіти, є моральним імперативом для її подальшого вдосконалення. Формування академічної доброчесності є невід'ємною умовою трансформації вищої освіти в Україні.

Курс дисципліни, а саме модуль «Антикорупційна культура та механізми розбудови доброчесного суспільства» створено за підтримки Команди Офісу доброчесності Національного агентства з питань запобігання корупції та бере участь у проєкті «Прозорі університети».

3. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни «Академічна доброчесність молодих науковців» сформована відповідно до вимог Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (стаття 42. Академічна доброчесність), Закону України «Про вищу освіту» (стаття 16. Система забезпечення якості вищої освіти), Закону

України «Про фахову передвищу освіту» (стаття 17. Система забезпечення якості фахової передвищої освіти; стаття 26. Забезпечення академічної доброчесності у сфері фахової передвищої освіти), Закон «Про авторське право і суміжні права».

Метою викладання навчальної дисципліни є здобуття здобувачами знань і вмінь академічної культури; впровадження високого рівня професійної етики; слідування моральним цінностям та стандартам у вищій освіті; сформування розуміння поняття доброчесності та доброчесних стратегій поведінки, а також посприяти засвоєнню здобувачами практичних навичок, які допоможуть уникати корупції в повсякденному житті та діяти доброчесно в складних, неоднозначних життєвих ситуаціях.

Завдання: впровадження принципів і правил академічної доброчесності.

Дисципліна спрямована на:

- формування системного уявлення про академічну культуру та доброчесність як дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти;
- усвідомлення цінності академічної доброчесності;
- усвідомлення громадянського обов'язку, нетерпимості до проявів шахрайства і корупції в академічному середовищі;
- окреслення шляхів і способів підвищення академічної культури;
- осмислення ідей доброчесності в глобальному вимірі, вписуючи їх у європейський і світовий контекст;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- набуття практичних навичок цитування наукових першоджерел, формування списку використаних джерел, перевірки наукових текстів з використанням антиплагіатних систем;
- формування навичок самостійної роботи з літературою та джерелами в мережі Інтернет;
- виявлення аналітичних, критичних і творчих здібностей здобувачів;
- удосконалення наукової комунікативної компетентності;
- надати здобувачам цілісну систему знань про історію, сутність та складові корупції;
- сформування розуміння важливості громадянського суспільства в запобіганні та протидії корупції;
- сформування в здобувачів готовності долучатися до створення й забезпечення доброчесного освітнього середовища та навчити використовувати на практиці основні інструменти залучення молоді до розбудови доброчесного суспільства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Академічний доброчесність молодих науковців» здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- принципи, правила доброчесної поведінки у науковій та освітній діяльності;
- основи законодавства у сфері академічної доброчесності;
- систему законодавства у сфері авторського права;
- зарубіжний досвід доброчесності у вищій освіті;

- принципи і методи коректної роботи з джерелами інформації в мережі Інтернет;
- інструменти контролю за дотриманням принципів та правил академічної культури й доброчесності;
- права, обов'язки й можливості здоувачів вищої освіти;
- основні теорії походження корупції, її причини та наслідки;
- роль громадянського суспільства в запобіганні та протидії корупції.

уміти:

- здійснювати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел;
- оприлюднювати результати власних досліджень в усній і письмовій формах відповідно до національних та міжнародних стандартів;
- цитувати та робити посилання на інформаційні джерела;
- користуватися науково-метричними базами даних і сервісами для полегшення укладання бібліографії;
- користуватися системами виявлення плагіату та перевірки текстових збігів;
- оцінювати якість наукових продуктів, рецензувати статті, тези тощо;
- оцінювати (аналізувати) економічне обґрунтування важливості доброчесності в суспільстві (як із погляду створення довготермінової цінності, так і з погляду захисту цінності);
- використовувати на практиці основні інструменти участі молоді в розбудові доброчесного суспільства та інше.

Навички soft skills:

- навички самоорганізації.
- здатність оволодівати сучасною інформацією.
- презентаційні навички.
- демонстрація критичного мислення.
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Обов'язковою умовою також є вільне володіння державною мовою (усно і письмово).

Під час вивчення навчальної дисципліни всі здобувачі зобов'язані неухильно дотримуватися Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».

4. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Академічна доброчесність молодих науковців» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми:

ОК 2 Українська мова (за професійним спрямуванням)

ОК 5 Академічна доброчесність та основи науково-дослідної роботи

ОК 7 Філософські студії

Прореквізити дисципліни:

ОК 12 Історія світової музики

ОК 13 Історія української музики

ОК 14 Вокальна та інструментальна музика сучасних композиторів Київщини

ОК 18 Історія світової естради

ОК 19 Історія української естради

ОК 26 Педагогіка і психологія

ВБ 2 Історія мистецтв

ВБ 4 Етика та естетика

ВБ 18 Авторське право в Україні і світі

ВБ 27 Історія сучасної музики

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (чому можна навчитися)

Відповідно до освітньої програми «Академічна доброчесність молодих науковців», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	РН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	РН 7
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській /менеджерській/ лекторській практичній діяльності.	РН 11
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	РН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	РН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Академічна доброчесність молодих науковців»:

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання	РН 6

роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	РН 7
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській /менеджерській/ лекторській практичній діяльності.	РН 11
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	РН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	РН 17

Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою (усно і письмово). Під час вивчення навчальної дисципліни «Академічна доброчесність молодих науковців» всі здобувачі зобов'язані неухильно дотримуватися Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Академічна доброчесність молодих науковців» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: (ЗК – загальні компетентності; СК – спеціальні компетентності).

Компетентності	Шифр
Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.	
Здатність до спілкування державною мовою як усно так і письмово.	ЗК 1
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК 2
Здатність до абстрактного мислення , аналізу та синтезу.	ЗК 3
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ЗК 4
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ЗК 5
Навички міжособистісної взаємодії	ЗК 6
Здатність бути критичним та самокритичним	ЗК 7
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	ЗК 9
Здатність застосовувати базові знання провідних музично- теоретичних систем та концепцій.	ЗК 10
Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	ЗК 11

Здатність працювати автономно	ЗК 12
Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	ЗК 14
Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	ЗК 15
Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ЗК 16
Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	ЗК 17
Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь яких інших проявів недоброчесності	ЗК 18
Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності. / Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській та звукорежисерській діяльності.	СК 2
Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	СК 4
Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва	СК 5
Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.	СК 7
Здатність оперувати професійною термінологією.	СК 11
Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	СК 13
Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури	СК 16

Матриця відповідності трудових функцій; предметів та засобів праці; професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій); знання, уміння та навички відповідними компонентами освітньої програми.

Шифр	Назва компетентності	Результати навчання				ПРН
		Знання	Уміння/ навички	Комунікація	Відповідальність і автономія	
	Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та				РН 6, РН 7 РН 11, РН 15, РН 17

		невизначеністю умов.				
Загальні компетентності (ЗК)						
ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно так і письмово.	Зн1	Ум1	К1	АВ3	PH 6, PH 7 PH 11, PH 15, PH 17
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	PH 6, PH 7 PH 11, PH 15, PH 17
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	PH 6, PH 7 PH 11, PH 15, PH 17
ЗК 4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	PH 6, PH 7 PH 11, PH 15, PH 17
ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	PH 6, PH 7 PH 11, PH 15, PH 17
ЗК 6	Навички міжособистісної взаємодії	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	PH 6, PH 7 PH 11, PH 15, PH 17
ЗК 7	Здатність бути критичним та самокритичним	Зн1, Зн2		К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	PH 6, PH 7 PH 11, PH 15, PH 17
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ2, АВ3	PH 6, PH 7 PH 11, PH 15, PH 17
ЗК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ3	PH 6, PH 7 PH 11, PH 15, PH 17
ЗК 11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	Зн1	Ум1	К1	АВ3	PH 7, PH 17
ЗК 12	Здатність працювати автономно	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	PH 6, PH 7 PH 11, PH 17
ЗК 14	Навички використання інформаційних і комунікаційних Технологій	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ3	PH 7, PH 15, PH 17
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	PH 6, PH 7 PH 11, PH 15, PH 17
ЗК 16	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку,	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ3	PH 7, PH 15, PH 17

	верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.					
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	PH 6, PH 7 PH 11, PH 15, PH 17
ЗК 18	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь яких інших проявів недоброчесності					PH 6, PH 7
Спеціальні компетентності (СК)						
СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності. / Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській та звукорежисерській діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	PH 6, PH 11, PH 15
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	PH 6, PH 7 PH 11, PH 15, PH 17
СК 5	Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	PH 6, PH 7 PH 11, PH 15, PH 17
СК 7	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	PH 6, PH 7 PH 11, PH 15
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	PH 6, PH 7 PH 11, PH 15
СК 13	Здатність використовувати	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2,	PH 6, PH 7

	широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.				AB3	PH 11, PH 15, PH 17
СК 16	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	AB1, AB2, AB3	PH 6, PH 11 PH 15

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

5.1. Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання:

Протягом навчання постійно здійснюється **поточний контроль**, в кінці кожного модуля - **модульний (підсумковий) контроль**, **диференційований залік**. Залік проводиться у формі тестування на електронному курсі Moodle.

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачом навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами, управління навчальною мотивацією здобувачів. Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення навчальної дисципліни з метою виявлення ступеня розуміння здобувачом засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується викладачем – для коригування методів і засобів навчання. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується здобувачом – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться з метою діагностики рівня засвоєння матеріалу під час занять. Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення аудиторних занять і оцінюється сумою набраних балів.

Модульний (підсумковий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувачів протягом семестру. Модульний контроль має на меті оцінити рівень цілісного бачення здобувачом проблематики завершеної частини навчальної дисципліни, сконцентрованої в навчальному модулі та вміння орієнтуватися в теоретичних і практичних питаннях, які визначають зміст даної частини курсу. Модуль включає бали за поточну роботу на заняттях та виконання самостійної роботи. Кожний блок змістових модулів має бути обов'язково оцінений. Здобувач повинен позитивно скласти модульний (підсумковий) контроль.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Семінарський контроль знань.

Семінарські заняття виконують такі основні функції:

формулюють дидактичні цілі заняття: навчальну, виховну і розвивальну):

- навчальну (поглиблення, конкретизацію, систематизацію знань, засвоєних

- під час лекційних занять та у процесі самостійної підготовки до семінару);
- розвивальну (розвиток логічного мислення здобувачів освіти, набуття ними умінь працювати з різними літературними джерелами, формування умінь і навичок аналізу фактів, явищ, проблем тощо);
- виховну (патріотичне виховання, виховання економічної, екологічної культури і мислення, прищеплення інтересу до вивчення освітнього компоненту та до фаху, тощо);
- діагностично-корекційну (контроль за якістю засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу, виявлення прогалин його засвоєнні та їх подолання) та ін.

Диференційований залік – здобувач вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовний модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку проводиться у формі тестування.

5.2 Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Лекція: фронтальне опитування, вибіркоче усне опитування, письмове опитування, тестування.

Семінарське заняття: бесіда, дискусія, захист доповідей та презентацій.

Самостійна робота здобувачів: робота в електронному курсі, написання наукових текстів (есе/доповідей), словникова робота, оформлення цитат та списку літератури; виконання практичних завдань та творчих проєктів.

Вибіркові види діяльності (курси неформальної освіти, участь у здобувачських конференціях/семінарах/проєктах).

Модульна контрольна.

Передбачено формативне та сумативне оцінювання.

5.3. Форми контролю результатів навчання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення аудиторних занять і оцінюється сумою набраних балів. При виставленні балів за поточний контроль оцінці підлягають:

- рівень теоретичних знань;
- рівень знань на семінарських заняттях;
- опрацювання навчального матеріалу з освітнього компоненту, передбачений для самостійного засвоєння;
- індивідуальні завдання

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення змістового модуля підсуммовуються.

Контроль засвоєння змістового модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем.

До контролю модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Семінарське заняття форма навчального заняття, при якій викладач організовує дискусію за попередньо визначеними темами, до котрих здобувачі освіти готуються вдома. Семінари мають поглибити, розширити і закріпити знання здобувачів освіти, збагатити їх кругозір, навчити їх мистецтва ведення дискусії та глибокого наукового аналізу явищ, що вивчаються. Викладач на семінарському занятті здійснює контроль за самостійною роботою здобувачів освіти, дає можливість їм не лише висловити свої знання в усній формі, але й апробувати їх. Семінарські заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних кабінетах з однією академічною групою. Перелік тем семінарських занять визначається робочою програмою освітнього компоненту.

Форми підсумкового контролю знань здобувачів освіти:

Диференційований залік

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми освітнього компоненту й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедрою

Здобувач вищої освіти який за результатами модульного контролю отримав незадовільну оцінку зобов'язаний перескласти відповідний модуль до початку наступного модульного контролю.

Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача вищої освіти.

Диференційований залік – здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні бали за кожний змістовий модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді відповідей на питання білетів та додаткових питань з тем відповідного модуля, а також усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

5.4. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль 1										
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	МК	Разом
Есе	У.о.	С.р.	Т	У.о	Т	семінар	С.р.	Т	Т	
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50

Модуль 2					
T.10	T.11	T.12-13	T.14-15	МК	Разом
T	У.о.	С.р.	С.р.	T	
5	5	10	5	5	30

T (тест)

Семінар

Есе

У.о. (усне опитування)

С.р. (самостійна робота)

МК (модульний контроль)

5.5. Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Самостійна робота	2	10	2	10
Семінарське заняття	1	5	-	-
Усне опитування	2	10	1	5
Тестування	3	15	2	10
Есе	1	5	-	-
Модульний контроль	1	5	1	5
Разом		50		30
Залік	1	-	-	20
Разом				100

Підсумкова семестрова оцінка досягнення здобувачом результатів навчання визначається як сума поточних балів та балів, отриманих під час заліку. Мінімальний бал для отримання позитивної оцінки – 60, максимальний – 100.

5.6. Критерії поточного оцінювання знань здобувачів

Усна відповідь та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
5	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.

4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії підсумкового (модульного) контролю оцінювання знань здобувачів

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень
		Здобувач

Відмінний	100...90	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших здобувачів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань
Достатній	89-74	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці
Задовільний	73-60	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу
Незадовільний	59-35	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки
Неприйнятний	34-1	здобувач не володіє навчальним матеріалом

Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав **від 60 до 100 балів**.

Оцінювання завдання самостійної роботи.

Контроль самостійної роботи. Контроль самостійної роботи має відповідати вимогам об'єктивності, оперативності та систематичності, рівнем засвоєння здобувачом навчального матеріалу, вміння використовувати теоретичні знання в практичній діяльності, також включає в себе самоконтроль з боку здобувача освіти.

Завдання контролю самостійної роботи спрямовані на:

- розвиток пізнавальних здібностей та творчої ініціативи здобувачів
- виховання самостійності, відповідальності та організованості
- формування самостійного мислення, здібностей до саморозвитку, самоудосконалення та самореалізації
- опанування здобувачами елементів методики наукових досліджень

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачом за виконання чотирьох завдань самостійної роботи, також є однією із складових поточної успішності здобувачів з навчальної дисципліни. Здобувач може набрати **максимум 20 балів** за виконання усіх видів самостійної роботи під час вивчення того чи іншого модуля. Кожне завдання самостійної роботи оцінюється за шкалою **від 1 до 5 балів**.

Оцінювання есе:

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	Повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування
4	Робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження
3	Робота не повна, є суттєві неточності, пов'язані з використанням методології дослідження
2	Робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків
1	Короткий поверхневий виклад матеріалу

Оцінювання дослідження у формі письмових робіт (індивідуальна робота)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та методів дослідження	0,5
2.	Реалізація головної мети та завдань	0,5
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	1,5
4.	Стилістика, грамотність та логічність викладення матеріалу	1
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	1
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титольний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	0,5
Разом		5

Оцінювання індивідуального завдання

Оцінка в балах	Критерії оцінювання

10	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізувати факти, робити висновки.
9	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізує факти із незначними помилками, робити висновки.
8	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізує факти із незначними помилками, у висновках є не точності.
7	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти висловлює власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми із помилками, намагається самостійно та аргументовано викладати презентацію, але при цьому робить помилки, аналізує факти із незначними помилками, у висновках не притримується логічної послідовності
6	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, намагається аргументовано викласти матеріал, але при цьому робить грубі помилки, аналізує факти із суттєвими помилками, у висновках не притримується логічної послідовності.
5	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, робота зроблена не самостійно, аналізує факти із суттєвими помилками, у висновках не притримується логічної послідовності.
4	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати викладений матеріал, у встановлених фактах робить помилки, у висновках не притримується логічної послідовності.
3	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до заданої проблеми, допускає грубі помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати викладений матеріал, у встановлених фактах робить суттєві помилки, не може викласти висновки заданої проблеми.
2	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти складно висловити власне ставлення до заданої проблеми, допускає грубі помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати матеріал, не може викласти факти за темою, плутає термінологію не може викласти висновки заданої проблеми.
1	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти не може викласти власне ставлення до заданої проблеми, робота зроблена не самостійно, викладений матеріал має грубі, суттєві помилки, не може навести приклади за темою роботи, плутає термінологію висновки заданої проблеми відсутні.

Система нарахування додаткових балів

Додатково можуть отримати протягом семестру до 10 балів (на вибір):

- за активну участь у науковій діяльності: доповіді на науково-практичних конференціях/семінарах, участь в обговоренні.
- закінчення курсів із неформальної освіти/вебінарах/ тренінгах тощо.
- участь у проектній діяльності.

В разі якщо при врахуванні додаткових балів сума балів за модуль (семестр) буде перевищувати 100 балів, результати успішності буде дорівнювати 100.

За бажанням здобувач освіти може отримати від викладача додаткове індивідуальне завдання для **покращення рейтингового балу** за модуль.

Критерії оцінювання тестового завдання:

«відмінно» – здобувач вищої освіти вирішив 95-100 % із запропонованого набору тестових завдань;

«добре» – здобувач вищої освіти вирішив 80-94 % із запропонованого набору тестових завдань;

«задовільно» – здобувач вищої освіти вирішив 60-79 % із запропонованого набору тестових завдань;

«незадовільно» – здобувач вищої освіти вирішив менше, чим 60 % із запропонованого набору тестових завдань.

Критерії оцінювання модульного контролю знань здобувачів

Диференційований залік

Здобувач освіти допускається до модульного (семестрового) контролю знань у вигляді заліку, якщо за поточний контроль *мінімальна кількість балів становить 40 балів, максимальна кількість балів – 80 балів*. Оцінювання заліку відбувається за *20-бальною шкалою*.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- усне та/або письмове опитування;
- тестування.

Шкала оцінювання

Критерії оцінювання	бали модульного контролю знань диф. залік
Відмінно повністю розкрито зміст матеріалу, продемонстровано здатність диференціювати найважливіші поняття з освітнього компоненту, аналізувати теоретичний матеріал. Питання тестового контролю розкрито логічно та послідовно. Фактичні помилки відсутні. Здобувач вищої освіти набрав відповідну кількість балів (91% – 100%), вчасно і ґрунтовно виконав усі завдання.	15 – 20
дуже добре розкрито зміст питань під час заліку або іспиту, продемонстровано здатність диференціювати найважливіші поняття з освітнього компоненту, яка вивчається. Питання тестового контролю розкрито логічно та послідовно. Здобувач вищої освіти набрав відповідну	12 – 14

кількість балів (81% – 90%), повністю володіє теоретичним матеріалом, вчасно виконав усі завдання з 1-2 помилками.	
Добре виконано більше, ніж 60% завдань. Виклад теоретичного матеріалу недостатньо логічний та послідовний. Фактичні помилки – 3–4, здобувач вищої освіти набрав відповідну кількість балів (71% – 80%), тестові завдання під час підсумкового контролю виконано майже повністю.	8 – 11
Задовільно виконано 50% обсягу завдань, здобувач вищої освіти недосконало диференціює теоретичний матеріал. Аналіз питань практично відсутній. Фактичні помилки – більше 4. Здобувач вищої освіти набрав відповідну кількість балів (61% – 70%) з екзаменаційних питань, не повністю виконав завдання на заліку або іспиту.	5 – 7
Достатньо виконано менше, ніж 40% завдань за обсягом, здобувач вищої освіти погано диференціює теоретичний матеріал. Аналіз питань відсутній. Фактичні помилки – більше 6. Здобувач вищої освіти набрав відповідну кількість балів (51% – 60%) з питань освітнього компоненту, не виконав декілька з пропонованих тестових завдань.	2 – 4
не задовільно виконано 20% завдань заліку або іспиту, здобувач вищої освіти не здатний диференціювати теоретичний матеріал. Аналіз питань відсутній. Здобувач вищої освіти набрав відповідну кількість балів (25% – 50%). Фактичні помилки – 10 і більше, не виконав завдання на екзамені або заліку. Рекомендовано повторне вивчення матеріалу, з наступним перескладанням екзамену або заліку.	1

Оцінювання знань здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

Шкала оцінювання

Оцінка за національною шкалою		ECTS	Бали
5	«відмінно»	A	90-100
4	«дуже добре»	B	82-89
	«добре»	C	74-81
3	«задовільно»	D	64-73
	«достатньо»	E	60-63
2	«незадовільно» з можливістю повторного складання	FX	35-59
	«незадовільно» з обов'язковим повторним курсом	F	1-34

Перескладання роботи здобувачів можлива протягом тижня після отримання оцінки з дозволу навчальної частини на основі заяви у письмовій формі.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі

заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувача повідомить його про своє рішення.

За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти під час онлайн-зустрічей у Google-Meet in Google Classroom, освітньої платформи Moodle.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна розкривається у двох організаційних модулях «Сучасний вимір академічної доброчесності» та «Антикорупційна культура та механізми розбудови доброчесного суспільства».

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Формування академічної культури здобувача.

Тема 1. Сучасний вимір академічної доброчесності.

Тема 2. Цінності академічної доброчесності.

Тема 3. Види порушень академічної доброчесності.

Тема 4. Чужого не цурайтесь, але цитуйте: плагіат та академічна культура.

Тема 5. Інформаційно-цифрова грамотність. Робота з науковою літературою.

Тема 6-7. Цифрові інструменти Google для здобувачів освіти та науковців.

Тема 8. Штучний інтелект в освіті та науці: інструмент дослідника.

Тема 9. Тайм-менеджмент та самоорганізація в академічному середовищі.

МОДУЛЬ 2. Антикорупційна культура та механізми розбудови доброчесного суспільства.

Тема 10. Корупція на атоми: феномен корупції від історії до сьогодення.

Тема 11. Наслідки корупції та підходи до боротьби з нею.

Тема 12-13. Корупція та держава.

Тема 14-15. Спільними зусиллями: як активні громадяни борються з корупцією?

Контрольний модуль.

МОДУЛЬ 1. Формування академічної культури здобувача.

Тема 1. Сучасний вимір академічної доброчесності. Академічна культура як соціальний капітал закладу вищої освіти. Академічна доброчесність як запорука якісної вищої освіти. Академічна культура: поняття, функції, складові. Основні засади академічної доброчесності, які популяризує проект сприяння академічній доброчесності в Україні (Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project - SAIUP). Нерозривність прав і обов'язків здобувача вищої освіти. Важливість доброчесності на прикладі промови засновника Амазону Джо Безоса.

Тема 2. Цінності академічної доброчесності. Сутність і фундаментальні цінності академічної доброчесності. Кодекс академічної доброчесності Академії.

Тема 3. Види порушень академічної доброчесності. Плагіат, обман,

списування, фабрикація, фальсифікація, хабарництво, академічний саботаж, необ'єктивне оцінювання. Плагіат у цифровому світі. Проблеми академічної чесності при дистанційному навчанні.

Тема 4. Чужого не цурайтесь, але цитуйте: плагіат та академічна культура.

Поняття плагіату. Види плагіату. Навмисний і ненавмисний плагіат. Основні різновиди академічного плагіату: дослівне запозичення, перефразування тексту джерела у формі, що є близькою до оригінального тексту, подання як власних робіт, виконання на замовлення іншими особами. Самоплагіат у науковій діяльності. Як запобігти плагіату, як правильно робити парафраз та використовувати цитати у своїх роботах. Огляд програм, які спрямовані на виявлення плагіату.

Тема 5. Інформаційно-цифрова грамотність. Використання цифрових технологій, інструментів комунікації або мереж для доступу до інформації. Пошук інформації в Інтернеті. Робота з науковою літературою. Науково-метричні бази даних. Практичні поради щодо організації пошуку: мета та завдання інформаційного пошуку. Методологія укладання бібліографії дослідницької роботи. Види бібліографічних описів. Бібліографічні менеджери.

Тема 6-7. Цифрові інструменти Google для здобувачів освіти та науковців.

Цифрові інструменти Google для організації та проведення наукових досліджень. Використання сервісів і пошукових систем для здійснення науково-дослідної діяльності. Використання сервісів Google для планування роботи. Google Академія, Google Meet, Google Календар, Google Диск, Google Документи, Google Таблиці, Google Презентації, Google Форми, Google Довідка, Google Центр безпеки.

Тема 8. Штучний інтелект в освіті та науці: інструмент дослідника. Штучний інтелект у сучасному академічному просторі. Етика взаємодії з генеративними моделями. Функціональні можливості ШІ для наукової роботи. Ризики та пастки використання нейромереж

Тема 9. Тайм-менеджмент та самоорганізація в академічному середовищі.

Самоорганізація як передумова академічного успіху. Стратегічне та оперативне планування. Академічне читання та опрацювання інформації. Самоконтроль та дотримання дедлайнів.

МОДУЛЬ 2. Антикорупційна культура та механізми розбудови доброчесного суспільства.

Тема 10. Корупція на атоми: феномен корупції від історії до сьогодення. Корупція, її головні складові: універсальність, зловживання довіреною владою та отримання вигоди. Приклади корупції та її розуміння на різних етапах історії, від давніх до нових часів. Форми та види корупції. Індексами вимірювання корупції.

Тема 11. Наслідки корупції та підходи до боротьби з нею. Кейс Тунісу. Негативний вплив корупції на сталий розвиток країн: економічні, політичні та соціальні наслідки. Світовий досвід боротьби з корупцією.

Тема 12-13. Корупція та держава. Негативний вплив корупції на права людини

на прикладі Китаю. Суть доброго врядування. вплив рівня корупції на сфери функціонування державної влади: демократизацію, забезпечення та захист прав людини, економічний розвиток.

Тема 14-15. Спільними зусиллями: як активні громадяни борються з корупцією? Роль громадськості в боротьбі з корупцією на прикладі руху «Відставка зараз» у Гватемалі. Роль ЗМІ в процесі боротьби з корупцією. Погляди громадян України на їхнє залучення до боротьби з корупцією.

Контрольний модуль.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
		Л	П	лаб	інд	с.р.		л	п	Лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Формування академічної культури здобувача.													
Тема 1. Сучасний вимір академічної доброчесності.	4	2	-	-	-	2	2	-	-	-	-	2	
Тема 2. Цінності академічної доброчесності.	10	2	2	-	-	6	6	-	-	-	-	6	
Тема 3. Види порушень академічної доброчесності.	6	2	-	-	-	4	12	2	-	-	-	10	
Тема 4. Чужого не цурайтесь, але цитуйте: плагіат та академічна культура.	8	2	-	--	-	6	10	2	-	-	-	8	
Тема 5. Інформаційно-цифрова грамотність. Робота з науковою літературою.	4	2	-	-	-	2	8	2	-	-	-	6	
Тема 6-7. Цифрові інструменти Google для здобувачів освіти та науковців.	6	4	-	-	-	2	8	-	-	-	-	8	
Тема 8. Тайм-менеджмент та самоорганізація в академічному середовищі.	8	2	2	-	-	4	6	-	-	-	-	6	
Тема 9. Штучний інтелект в освіті та науці: інструмент дослідника.	6	2	-	-	-	4	4	-	-	-	-	4	
Модульний Контроль	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Разом за змістовим модулем 1	52	18	4	-	-	30	56	6	-	-	-	50	
Змістовий модуль 2. Антикорупційна культура та механізми розбудови доброчесного суспільства.													

Тема 10. Корупція на атоми: феномен корупції від історії до сьогодення.	8	2	-	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 11. Наслідки корупції та підходи до боротьби з нею.	8	2	-	-	-	6	12	2	-	-	-	10
Тема 12-13. Корупція та держава.	12	4	-	-	-	8	10	2	-	-	-	8
Тема 14-15. Спільними зусиллями: як активні громадяни борються з корупцією?	10	2	-	-	-	6	6	-	-	-	-	6
Модульний Контроль	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	38	12	-	-	-	26	36	4	-	-	-	32
Усього годин	90	30	-	-	-	58	90	8				82

6.3. Тематичний план семінарських занять

№	Тема	Кількість годин
1	Етика взаємодії з генеративними моделями	2
2	Громадянська ідентичність та відповідальність: фундамент доброчесного суспільства	2
Разом		4

Однією з основних цілей у межах цього предмету є залучення здобувачів до глибокої рефлексії над матеріалом. Курс не перевантажений теоретичним матеріалом для вивчення, натомість містить чимало вправ, які дозволяють здобувачам самостійно поміркувати над важливими питаннями та зробити власні висновки в процесі комунікації, розв'язання проблем, аналізу обговорення. Питання корупції та доброчесності часто не є простими та однозначними, тому курс побудований так, щоб здобувачи могли побачити ці феномени в різноманітних сферах життя, на реальних прикладах, із різних точок зору.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧА

7.1. Методичні рекомендації щодо проведення самостійної роботи здобувачів

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу.

Для виконання самостійної роботи здобувача треба ознайомити з методичними рекомендаціями.

У разі виникнення труднощів під час самостійної роботи, або якщо здобувач не зміг виконати те чи інше завдання, або у нього виникли запитання, відповіді на

які він не знайшов ні в літературних джерелах, ні в інших навчальних матеріалах, він має звернутися до викладача за консультацією.

Самостійна робота здобувачів є основною формою оволодіння знаннями у вільний від аудиторних занять час.

З дисципліни рекомендуються такі види самостійної роботи:

- вивчення матеріалу лекцій за конспектом, рекомендованими підручниками і спеціальною літературою;
- самостійне вивчення й поглиблене опрацювання певних розділів дисципліни та її окремих питань;
- пошук та вивчення додаткової літератури;
- виступ з повідомленнями на семінарських заняттях;
- написання есе та доповідей;
- проходження безкоштовного онлайн курс на сервісі Prometheus

«Наукова комунікація в цифрову епоху» та здобуття сертифікату

Самостійна робота допоможе активізувати пізнавальну діяльність здобувачів денної форми та надасть допомогу у вивченні даної дисципліни здобувачам заочної форми вивчення.

7.2. Теми самостійних робіт:

1. Академічна культура та добросовісність як соціальний капітал сучасного закладу вищої освіти.
2. Історія розвитку поняття «академічної добросовісності».
3. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі.
4. Етичні стандарти вищої освіти.
5. Кодекси честі: історія та практики впровадження.
6. Конфлікти в площині «здобувач - група»: причини, шляхи нейтралізації, запобігання виникненню конфліктних ситуацій.
7. Конфлікти в площині «здобувач - викладач»: причини, шляхи нейтралізації, запобігання виникненню конфліктних ситуацій.
8. Конфлікти в площині «здобувачська група - викладач»: причини, шляхи нейтралізації, запобігання виникненню конфліктних ситуацій.
9. Конфлікти в площині «здобувачська група - куратор»: причини, шляхи нейтралізації, запобігання виникненню конфліктних ситуацій.
10. Конфлікти в площині «здобувачська група - староста групи»: причини, шляхи нейтралізації, запобігання виникненню конфліктних ситуацій.
11. Проект сприяння академічній добросовісності в Україні (Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project - SAIUP)
12. Процедура розгляду справ про порушення стандартів академічної честності (із використанням практик американських університетів).
13. Плагіат як соціальне явище: причини виникнення, форми існування, наслідки.
14. Плагіат в освіті: походження, причини та шляхи подолання.
15. Плагіат у масовій культурі.

16. Плагіат у мистецтві.

17. Позитивне самопозиціонування як шлях до успіху в професійній діяльності.

18. Основні вимоги до якісного оформлення наукових публікацій.

Тема наукового есе:

Що на мою думку означає академічна доброчесність.

7.3. Методичні рекомендації щодо написання наукового есе.

НАУКОВЕ ЕСЕ - це вид презентаційної роботи. Її мета поінформувати, повідомити про наукове поняття (наприклад, про авторське право). Його суть – обґрунтування певної позиції чи ідеї за допомогою фактів із надійних джерел та думок експертів, створення дискурсу на ту чи іншу тему.

Наукове есе - це невеликий текст науково-публіцистичного стилю, що містить стислий виклад основних аспектів певної теми. ОБ'ЄМ 1-5 стор., в залежності від поставленого завдання.

У науковому есе **ЛАКОНІЧНО, ТОЧНО, ВИРАЗНО, СТИСЛО ТА ЗРОЗУМІЛО** подається суть наукового поняття. Її призначення – визначити актуальність та дати відповіді на питання «що», «чому» і «навіщо». Для переконливості та доказовості наводяться факти, події та перевірена інформація. Виклад матеріалу подається у логічній послідовності.

Вимоги до есе:

1. Чітка структура:

- вступ
- теза, аргументи
- теза, аргументи
- теза, аргументи
- висновок
- список використаної літератури.

2. Обґрунтування тез аргументами..

Теза - це посилання на думку.

Аргументи - це думка, яка доводить тезу (факти та події минулого та сьогодення, життєві ситуації та наукові докази).

3. Певний стиль оформлення посилань.

Оформлення матеріалів:

- формат тексту: Microsoft Word (*.doc); шрифт: Times New Roman, розмір (кегель) – 14; міжрядковий інтервал: 1,5 рядка;
- прізвище, ім'я та по батькові автора (вимірювання по правому краю)
- група та спеціальність (курсивом, вимірювання по правому краю);
- назва (вирівнювання по центру);
- текст есе (вирівнювання по ширині).

Поради:

- придумайте влучний заголовок,
- знайдіть 3-5 джерел інформації,
- визначте ключові поняття/речення,
- одне речення - одна думка,
- перевірте чи не припустилися орфографічних, граматичних чи лексичних помилок.

Повідомлення може бути оформлене в оригінальній креативній формі, наприклад, у вигляді запитань та відповідей на них, ментальної карти та інше.

Коли Ваше завдання готове, перевірте наступне:

- Чи відповів/ла я на поставлене запитання?
- Наскільки зрозуміло і точно я виклав/ла свої думки?
- Чи природно звучить те, що я виклав/ла, чи немає помилок?

7.4. Методичні рекомендації щодо створення презентації.

Презентація - це виступ у цілому, а слайди - лише його супровід, оформлений з використанням малюнків, графіків, діаграм, символів.

Найкращий спосіб організації вашого матеріалу в логічно послідовну і переконливу презентацію - написати план. Це впорядковує ваші думки і дасть вам можливість найкращим чином представити тему.

Порядок розташування слайдів диктується логікою виступу, але можна виділити розділи, які є загальними для будь-якої презентації. До них відносяться:

- Титульний лист. Містить тему (назву) виступу, ПІБ автора.
- Зміст презентації. На слайді представляється план презентації, що містить основні її розділи або питання, які будуть розглянуті в ході виступу.
- Основна частина презентації, яка відображає основні думки та ідеї виступу і складається з переліку слайдів з відповідними заголовками на кожному.
- Резюме, висновки.
- Заключний слайд. Як правило, на ньому розміщуються слова «Дякую за увагу!».

ПІДКАЗКИ:

Принцип "10/20/30". Гай Кавасакі у створенні презентації користується правилом "10/20/30", тобто 10 слайдів, 20 хвилин і 30 розмір шрифту. Стів Джобс був прихильником більш мінімалістичного стилю - градієнтний фон, великі зображення, мінімум тексту та елементів. У нашому випадку орієнтуйтеся на 8-10 хвилин.

Головну увагу головним речам.

Презентація - це не документ. Включайте лише ту інформацію, яка допоможе краще сприймати матеріал.

Інформація, а не дані (без великих схем та таблиць).

Правило "5 об'єктів на слайді"

Дизайн слайдів повинен бути простим. Необхідно, щоб ідея слайда сприймалася з першого погляду, за 10-15 секунд. Межа для хорошого текстового слайда - 290

знаків, це приблизно 30-35 слів. Слайд не слід перевантажувати малюнками та іншими "прикрасами" для того, щоб не ускладнювати сприйняття, не відволікати увагу від основної думки, вираженої на ньому. Глядач не повинен шукати головну думку, вона повинна бути відразу видно.

Бажано, щоб на слайді був лише один значущий елемент. Це елемент, на який глядач зверне увагу в першу чергу. Він же повинен нести основне смислове навантаження. Якщо на слайді задумані ще й інші елементи, необхідно, щоб вони були чітко підпорядковані основному, тобто бути меншими за розміром і менш яскравими. У результаті погляд людини в першу чергу зупиниться на головному елементі слайда. Далі відбувається найбільш природний рух очей: зліва направо, зверху вниз. У цьому порядку і слід розташовувати елементи слайда.

Бувають ситуації, коли необхідно зобразити кілька рівноцінних елементів. У цьому випадку рекомендується обмежити їх число трьома або п'ятьма.

Одна картинка замінює 1000 слів.

Принцип контрастності. Наприклад, ВИДІЛЕННЯ - ефективний метод залучення уваги до елементів слайду. Виділяйте не більше 10% видимого дизайну. Якщо виділити більше - ефективність знижується. Обирайте та використовуйте обмежену кількість способів виділення (1-2) на всіх слайдах презентації. Майте на увазі, що коротке слово з великих літер читається ЛЕГКО.

Гармонійні кольори:

Червоний Зелений, сірий

Темно-червоний (бордо) Перлинно-сірий, рожево-білий

Рожевий Чорний, бежевий, блакитний

Насичено-рожевий Світло-блакитний, зелений

Коричнево-рожевий Блакитний, кремовий

Блідо-рожевий Салатовий, блідо-бузковий, блакитний

Жовтогарячий Фіолетовий, блідо-блакитний, світло-синій

Солом'яно-жовтий Блідо-рожевий, сірувато-блакитний, зелений, фіолетовий, блакитний

Жовтий Світло-пурпуровий, зелений

Блідо-жовтий Сірувато-рожевий, блідо-зелений

Золотистий Світло-сірий, зелений, темно-червоний

Блідо-зелений Коричневий, бежевий, волошковий, рожевий

Сіро-зелений (колір морської хвилі) Жовтий, пісочний, оранжевий, рожевий

Темно-зелений Темно-зелений, пурпурово-рожевий

Сіро-блакитний Зелений, сірий, рожево-пурпуровий

Синій Жовтий, пісочний, оранжевий, рожевий

Фіолетовий Блідо-бузковий, рожево-пурпуровий

7.5. Алгоритм пошуку джерел наукової інформації в онлайн-просторі

Наукове дослідження завжди передбачає пошук джерел інформації. Проте дослідник шукає не будь-яку інформацію, а тільки ту, яка є найбільш цінною й актуальною у даній галузі. Тому важливо володіти алгоритмом пошуку значимих

джерел інформації.

Принципи пошуку джерел інформації:

- принцип актуальності - інформація має реально відображати стан об'єкта дослідження в даний момент часу;
- принцип достовірності - доказ того, що названий результат є істинним, правдивим;
- принцип об'єктивності - інформація має точно відтворювати справжній стан і розвиток об'єкта;
- принцип релевантності даних, тобто одержання інформації, яка стосується дослідження.

На сьогодні найбільш потужним засобом пошуку інформації в мережі Інтернет є система Google. Її вибирають для пошуку 70 % користувачів. Пошук здійснюється за ключовими словами або словосполученнями. Якщо потрібних відомостей не знайдено, то слід уточнити ключові слова та виконати повторний пошук у системі.

Слід мати на увазі, що деякі відомості, знайдені в мережі Інтернет, можуть виявитися не актуальними та недостовірними. В Інтернеті люди висловлюють власні думки, погляди, інформацію, яка ніким не перевіряється. Тому слід критично ставитися до знайденої інформації.

Для пошуку достовірної інформації радимо користуватися **Google Академією** (<http://scholar.google.com>).

Для проведення простого пошуку в Google Академії достатньо ввести пошуковий запит натиснути кнопку пошук. Google Академія проводить пошук серед різних наукових дисциплін та джерел, включаючи рецензовані статті, дисертації, книги, анотації, статті академічних видань, сховищ препринтів, професійних сайтів.

8. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ

Пояснювально-ілюстративний метод спрямований на повідомлення інформації різними засобами, у тому числі з використанням новітніх технічних засобів навчання: лекції (вступна лекція, лекція-бесіда, лекція-діалог, інтерактивна лекція з використанням мультимедійних презентацій).

Репродуктивний метод полягає у відтворенні інформації здобувачом у певній логічній послідовності згідно з концепціями (семінарські заняття).

Проблемний виклад - моделювання випадків плагіату та способи їх виявлення (проблемні диспути).

Евристичний метод - метод навчання, за якого певні елементи знань з академічної доброчесності відомі заздалегідь, а здобувачи доповнюють, узагальнюють та розв'язують поставлені проблемні завдання (самостійна робота із джерелами інформації, використання електронних ресурсів).

Дослідницький - реалізація завдань, що потребують креативного підходу та інтенсифікації наукового пошуку (написання різножанрових текстів, підготовка презентацій та ментальних карт, складання словника, робота з таблицею,

публічні виступи, участь у семінарах та проєктах).

Ініціативне самонавчання, що передбачає самостійну роботу на основі підручників, посібників, конспектів, методичних порад, курсів неформальної освіти, інтернет-ресурсів, освітньої платформи Moodle.

Здобувачоцентроване навчання на основі компетентнісного та особистісно-орієнтованого підходу.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА.

- Робоча програма.
- Електронний курс на платформі Moodle.
- Плани семінарських занять.
- Ілюстративні матеріали.
- Аудіо та відеоматеріали.
- Інтерактивна дошка.
- Ситуативні задачі.
- Навчальні та контрольні тести у курсі.
- Методичні рекомендації до написання есе, рефератів та доповідей, виконання самостійної роботи.
- Методичні рекомендації створення ментальних карт.
- Перелік питань до екзамену.
- Банк тестових запитань в електронному курсі на платформі Moodle.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Офіційні джерела та рекомендації з питань академічної доброчесності:

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII, стаття 42. URL:
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII URL:
4. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
5. Положення. Проект Закону України від 08.01.2024 № 10392 «Про академічну доброчесність».
6. Рекомендації для експертів із розгляду внутрішньої політики і процедур забезпечення академічної доброчесності та зовнішньої оцінки їх якості. Схвалено Рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 07.06.2022 р. Протокол № 9 (14).
7. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. №3792-XII : станом на 14 серп. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
8. Лист Міністерства освіти і науки України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності» (від 20.05.2020 р., № 1/9-263)
9. Лист Міністерства освіти і науки України «Запобігання окремих проблем і

помилки у практиках забезпечення академічної доброчесності : Аналітична записка» (від 20.05.2020 р. № 1/9-263)

10. Запобігання окремих проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності: Аналітична записка. Лист МОН від 20.05.2020 р. № 1/9-263. Автор – В. Бахрушин.
11. Рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності. Затверджено Рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 29.10.2019 р. Протокол № 11. URL : <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019> .
12. Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо). Лист МОН від 15.08.2018 р. № 1/11-8681. Автори О. Панич, О. Малишев, Ю. Каганов.
13. Розширений глосарій термінів та понять із академічної доброчесності; Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Лист МОН від 23.10.2018 р. № 1/9-650. Автори – В. Бахрушин, Є. Ніколаєв. Підготовлено в рамках Проєкту сприяння академічній доброчесності в Україні.
14. Лист Міністерства освіти і науки України «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти» (від 23.10.2018 року №1/9-650)
15. Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти. Лист МОН від 26.10.2017 р. № 1/9-565.
16. Положення про Національний репозитарій академічних текстів : постанова Кабінету Міністрів України № 541 від 19.07.2017 р.
17. Рекомендації щодо забезпечення принципів академічної доброчесності. Укладено підкомісією «Академічна доброчесність» Науково-методичної комісії 15 з організаційно-методичного забезпечення якості вищої освіти Науково-методичної ради МОН у 2016 р.
18. Етичний кодекс ученого України (схвалено Постановою загальних зборів НАН України від 15.04.2009 р. № 2)
19. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII : станом на 5 серп. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського. URL: https://koukim.com/files/publiczna_informatsiya/2022/polozhennya_pro_akademiyi_dobrochesnist_onovlenyy.pdf

10.2. Основні джерела

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. Київ: Таксон, 2016.
2. 2.Фундаментальні цінності академічної доброчесності. Перекладено за виданням «The Fundamental Values of Academic Integrity», видання друге.

- Міжнародний центр академічної доброчесності. Ред. Тедді Фішман. Університет Клемсон. 1999. URL: https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/Fundam.czinnosti-Akad.dobroch_.pdf
3. Шкіцька І. Ю. Основи академічної доброчесності: практикум : навч.-метод. посіб. для студ. вищих навч. закладів / Шкіцька Ірина Юріївна. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 64 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/31709>
 4. Шліхта Н., Шліхта І. Виховуємо академічну доброчесність в школі: методичні вказівки для вчителів. К., 2019. 82 с. URL: <http://bit.ly/2nlHBmA>
 5. Універсальний навчальний посібник з академічної доброчесності для вчителів / укл. О.С. Ройбу; за заг. ред. О.О. Гужви. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. 32 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1X3UDTp1nb3K0ou2AiltLJVPWLHws0VWB/view?usp=sharing>
 6. 7. Довідник з академічної доброчесності / уклад.: В. Г. Гур'янова, Л.Т. Ониксимова, Н.В. Поберій; за заг. ред. Т.О. Маринич. Суми: Сумський держ. ун-т, 2018. 24 с. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/71531>
 7. Ястремська О.О. Інтелектуальна власність: навч. посіб. Харків: Вид. ХНЕУ, 2013. 124 с.
 8. Омельчук С. Бути чесним у навчанні й науці: експрес-курс з академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти : навч.посіб. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 80 с.

10.3. Додаткові джерела:

1. Андрущенко В. Академічна недоброчесність як виклик інтелектуальній спроможності нації. Голос України. 2018. № 132 (20 липня). С. 10. Бакіров В. С. Академічна культура українського здобувачства: основні чинники формування та розвитку. Основні результати дослідження за проектом № 49169. URL: <http://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2015-07-17/2015.pdf>
2. Черненко Н. А. Концепт доброчесність як універсальна домінанта культури: до питання вербалізації. Мовні і концептуальні картини світу: збірник наукових праць. Київ: ВПЦ «Київський університет». 2014. Вип. 47. Частина 2. С. 510-517.
3. Сацик В. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти? URL: <http://education-ua.org/ua/articles/930-akademichna-dobrochesnist-mifichna-kontseptsiya-chi-dievij-instrument-zabezpechennya-yakosti-vishchoji-osviti>
4. 12. Онищенко О. Чому здобувачи списують. URL: <https://zn.ua/ukr/EDUCATION/chomu-studenti-spisuyut-315210.html>
5. Сторінки Євгена Ніколаєва. Академічна доброчесність: інформаційний бюлетень. URL: <https://www.skeptic.in.ua/bulletin/>
6. Аналітична довідка за результатами дослідження практик академічної доброчесності у вищих навчальних закладах України / МОН України, Інститут освітньої аналітики. Київ, 2016. С. 22–28. URL:

<https://iq.vntu.edu.ua/repository/card.php?lang=en&id=592>

7. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. Введ. з 01.07.2016. Київ: УкрНДНЦ, 2016. 16 с.
8. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузева, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй ; Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» ; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. 117 с.

10.4. Інформаційні ресурси:

1. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>.
2. Кодекс академічної доброчесності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. URL : <https://cutt.ly/a2jH2aT>
3. Методична інструкція щодо перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень. URL : <https://cutt.ly/U2jJw2>
4. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) - Американські Ради. URL : <https://saiup.org.ua/pro-proekt/>
5. Збірники наукових есе учасників стажування на тему «Академічна доброчесність: виклики сучасності» <https://www.iiasc.org/academichna-dobrochestnist/>
6. Український інститут інтелектуальної власності. Електронні дані. Київ : УІІВ, 2017. URL : <http://www.uipv.org>.
7. Український правопис. Інститут мовознавства ім. О.О.Потебні. Електронна версія офіційного видання. Київ, 2019. URL : <https://cutt.ly/A2gNVuk>

10.5. Онлайн-курси:

- Медіаграмотність: практичні навички. URL : https://courses.prometheus.org.ua/courses/coursev1:CZ+MEDIA102+2018_T3/about
- Медіаграмотність у часи пандемії (курс Міністерства цифрової трансформації України створений спільно з Дитячим фондом ООН). URL : <https://osvita.diiia.gov.ua/courses/mediagramotnist-u-casi-pandemii>
- Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів. На платформі Prometheus. URL : https://courses.prometheus.org.ua/courses/coursev1:Prometheus+AI101+2021_T2/course/
- Оцінювання без знецінювання. Курс про сучасні практики оцінювання у середній школі. URL : <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/410>